

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 4 A

Rok XIV

WARSZAWA

ŚRODA

4 stycznia

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

„PODSTAWĄ KAŻDEGO
DZIAŁANIA JEST PRZEO-
BRAZENIE JEDNOSTKI”.

Stanisław Szczepanowski

Zwłoki ś. p. Romana Dmowskiego

spoczną w Warszawie na Bródnie

Jak już donosiliśmy pierwsze uroczystości żałobne po zgonie ś. p. Romana Dmowskiego, odbyły się w majątku Drozdowo koło Łomży, gdzie Zmarły rozstał się z tym światem. Zgodnie z Jego życzeniem zwłoki Romana Dmowskiego złożone zostały w prostej, metalowej trumnie bez żadnych ozdób. U węgłowia umieszczono wizerunek Najśw. Serca Jezusowego i ryngraf - rodzinną pamiątkę. Przy trumnie Zmarłego pełnią wartę członkowie Stronnictwa Narodowego w Łomży.

POGRZEB W WARSZAWIE

We wtorek po południu zwłoki ś. p. Romana Dmowskiego przewiezione zostały z dworu w Drozdowie do kościoła parafialnego, gdzie we środę odprawione zostanie ciche nabożeństwo żałobne, po czym nastąpi przewiezenie zwłok do katedry w Łomży. We czwartek uroczyste nabożeństwo żałobne w katedrze łomżyńskiej odprawi J.E. ks. biskup Łukomski.

O godz. 14-ej zwłoki ś. p. Romana Dmowskiego zostaną przeniesione w uroczystym pochodzie na dworzec kolejowy, a następnie przewiezione pociągiem do Warszawy, gdzie odbędzie się pogrzeb. Pociąg ze zwłokami Zmarłego przybędzie do Warszawy w czwartek o godz. 18.18 na dworzec Wileński.

ODMOWA KSIĘDZA PRYMASA

Początkowo wysunięto projekt pochowania ś. p. Romana Dmowskiego w Katedrze Poznańskiej. W tym celu do Poznania udała się delegacja przyjaciół Zmarłego. Na skutek jednak odmowy J. E. ks. Prymasa Hłonda postanowiono, że uroczysty pogrzeb ś. p. Zmarłego odbędzie się w sobotę w Warszawie, na cmentarzu Bródnowskim. Blisze szczegóły dotyczące uroczystości pogrzebowych w Warszawie, nie są jeszcze ustalone.

CZARNA CHORAGIEW NA UNIWERSYTECIE POZNAŃSKIM

W Poznaniu na wieść o śmierci ś. p. Romana Dmowskiego wywieziono na gmachu Uniwersytetu Poznańskiego żałobne flagi, ponieważ ś. p. Roman Dmowski był doktorem honoris causa tego Uniwersytetu. Tymczasowy prezydent m. Poznania wysłał na ręce p. Niklewiczowej depeszę kondolencyjną dla rodziny Zmarłego, jako pierwszego laureata nagrody literackiej m. Poznania.

We wszystkich miastach prowincjonalnych całej Polski odbyły się uroczyste akademie poświęco-

ne ś. p. Romanowi Dmowskiemu. Zewsząd napływają do rodziny Zmarłego i do Zarządu Głównego Stronnictwa Narodowego depesze kondolencyjne.

DEPESZE

Miedzy innymi grono działaczy narodowo - radykalnych wysłało depesze treści następującej:

Państwo Niklewiczowie Drozdowo - Łomża.

Przejęci do głębi śmiercią Wielkiego Polaka i Wychowawcy Narodu najgłębszy hold Cieniom Zmarłego składają - Redakcja „ABC”.

Brodawski, Czarkowski, Czerwiński, Dłużewski, Głusiński, Goerne, Heinrich, Harusewicz, Jodzewicz, Judycki, Kempfi, Korolec, Kozłowski, Kurcusz, Marcinkowski, Martini, Myszczyński, Nowicki, Pietkiewicz,

Prószynski, Pożaryski, Sylwestrowicz, Todtleben, Włodek.

Pozatym redakcja „ABC” wysłała następującą depeszę:

Wielmożna Pani Niklewiczowa, Łomża - Drozdów.

Przejęci do głębi zgonem Wielkiego Polaka składamy wyrazy czci i holdu - Redakcja „ABC”.

Depesze kondolencyjne wysłali: prezes Stronnictwa Ludowego Rataj, prezes Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy Popiel, Zygmunt Wasilewski, dyr. KAP ks. prałat Kaczyński, Joachimowa Bartoszewiczowa, gen. Lucjan Żeligowski, Cyryl Ratajski b. prezydent Poznania, obecny komisaryczny prezydent Poznania inż. Ruge. Front Narodowy z Gdańska, prezydium Zw. Dziennikarzy, R.

P., Klub Sprawozdawców Parlamentarnych i wiele innych organizacji, instytucji i osób prywatnych.

ŻAŁOBA W STRONNICTWIE NARODOWYM

Komitet Główny S. N. uchwalił sześciotygodniową żałobę dla wszystkich członków Stronnictwa oraz wywieszenie flag we wszystkich lokalach i u wybitniejszych członków aż na cały czas trwania pogrzebu.

Na uroczystości pogrzebowe przybędzie do stolicy szereg pociągów specjalnych. M. innymi pociągi zapowiadają Lwów, Kraków, Poznań, Łódź, Śląsk i Opoczno.

Syria grozi Francji

zawarciem przymierza z jej wrogami
Manifest Stronnictwa Wolności

STAMBUŁ, 3.1. Jak donoszą z Beyrutu, przewodniczący syryjskiego stronnictwa wolności, Azme, ogłosił manifest pod adresem Francji, w którym oświadcza, że dotychczasowa polityka Francji w stosunku do Syrii musi być zmieniona tak samo, jak Syria widzi się zmuszoną zmienić swą politykę wobec Francji.

„Syria — twierdzi manifest — nie znieśli dłużej ani intryg politycznych, ani panowania obcego. Francja nie powinna doprowadzać Syrii do rozpacz, gdyż w przeciwnym razie zmusi ją do przymierza z wrogami Francji.

Syria posiada tysiące młodych ludzi, gotowych podnieść sztandar wolności”.

„Radzimy podrzeć traktat, namy go sami podrzemy”.

Manifest kończy się żądaniem natychmiastowego udzielenia niepodległości Syrii, bez żadnych zastrzeżeń.

ODROCZENIE PARLAMENTU

STAMBUŁ, 3.1. Jak donoszą z Damasku, parlament Syrii został odroczony na jeden miesiąc. Decyzja ta tłumaczy się jako chęć jęby ponownego zbadania sytuacji politycznej Syrii po przyjeździe do kraju nowego wysokiego komisarza francuskiego Paux.

ZANIEPOKOJENIE W PARYŻU

PARYŻ, 3.1. Francuskie koła polityczne zaniepokojone są silną agitacją antyfrancuską, prowadzoną w Syrii. Podkreśla się tu, że rząd syryjski nie godzi się na opracowanie nowego traktatu francusko - syryjskiego, na zasadzie którego Syria pozostawałaby pod kontrolą policyjną i wojskową Francji.

WROGA AGITACJA

„Excelsior” uznaje powagę sy-

tuacji, twierdzi jednak, że agitację antyfrancuską należy głównie przypisać działalności elementów obcych.

„Journal” pisze, że antagonyzm między Francją a Syrią może stać się b. poważnym zwłaszcza, jeżeli się weźmie pod uwagę, że Francji nie chodzi o utrzymanie przemocą mandatu w Syrii, lecz że republika francuska będzie musiała przywrócić ten mandat, który przestał istnieć wobec już zrewoltowanego nacjonalizmu syryjskiego.

„Journal” stwierdza, że zadanie to będzie nie tylko trudne, lecz nawet niebezpieczne.

Naczelny postulat — współpraca z Polską

Węgry nie są wasalem Niemiec

Znamienny głos przewodcy opozycji

BUDAPESZT, 3.1. (tel. wł.). Na Węgrzech wśród ścierających się kierunków polityki zagranicznej, ostatnio triumfuje kierunek proniemiecki, wciągający Węgry w orbitę interesów Trzeciej Rzeszy i nawiązując z nią ścisłą

współpracę.

W związku z powyższym artykuł przewodcy opozycji włościańskiej Eckhardta który między innymi pisze:

„Węgry nigdy nie były wasa-

lem Niemiec i nigdy nim nie będą. O tym powinny Niemcy wiedzieć. Węgry nie są drogą otwartą dla przenikania wpływów innych narodów. Węgry nigdy nie zerzną się z Karpat, które są ich naturalną granicą. Węgry zmuszone są prowadzić dziś politykę zagraniczną niezawisłą narodowo, opierającą się na przyjaźni nie tylko z Niemcami, lecz również z Włochami i Polską, która będzie uwzględniała interesy mocarstw zachodnich, stanowiących gospodarczą i finansową potęgę.

W razie konfliktu światowego nie mogłyby Węgry nigdy zrezygnować z pomocy mocarstw zachodnich, ani też z pomocy Polski. Współpraca Węgier z mocarstwami ośi nie mogłaby się nigdy kierować przeciwko mocarstwom zachodnim”.

Głos jednego z wybitnych polityków węgierskich, jak powyżej zaznaczyliśmy, przewodcy sfer włościańskich, jest dowodem, że na Węgrzech równie silne są prądy sprzeciwiające się zbyt daleko posuniętej współpracy z Rzeszą niemiecką i uzależniającą politykę Węgier od Berlina.

Prądy te, jako naczelny postulat węgierskiej polityki zagranicznej wysuwają konieczność jak najściślejszej współpracy z Polską. (a).

Drobne opady

We wtorek o godz. 7-ej rano panowała w Polsce pogoda o zachmurzeniu dużym. Wiał słaby lub umiarkowany wiatr z południowo-wschodu. Temperatura wynosiła nieco powyżej 0 st. Na zachodzie kraju, około -2 st. w środku kraju i do -12 st. na wschodzie. Umiarkowany opad w ciągu doby ubiegłej zanotowano w do rzeczu Warty dolnej i częściowo środkowej Wisły. Grubość pokrywy śnieżnej od dnia wczorajszego nie uległa większym zmianom.

Stacje górskie notowały: Kasprowy Wierch - 5 st. i silną zamieć śnieżną z południowego wschodu, Pop Iwan - 6 st., w chmurach, przy silnym wietrze zachodnio - północno - zachodnim.

W Warszawie o godz. 11-ej było pochmurno i wiał umiarkowany wiatr południowo - wschodni. Temperatura wynosiła -1,3 st.

Przewidywany przebieg pogody w dn. 4 bm.: Na ogół chmurno, miejscami drobny opad. Temperatura bez większych zmian. Umiarkowane wiatry południowo - wschodnie.

Mamy już za sobą pierwszy okres wyborów do samorządu. Odbyły się już wybory we większości miast, województw poznańskim i pomorskim, ponadto zaś wybory do Rad Miejskich Warszawy, Łodzi i Krakowa. Niebawem zaczną urządzać nowe Rady Miejskie.

Dla wielu miast w tej liczbie dla Warszawy, Łodzi i Poznania będzie to oznaczało zastąpienie rządów komisarzy, rządami na prawde samorządowymi. W dzisiejszych ramach prawnych i faktycznych samorząd na granice do syć szczupły. W każdym razie z naszego punktu widzenia na wet taki ograniczony samorząd jest lepszym od rządów komisarzów.

Wybory do nowych Rad

Miejskich, odbywały się pod hasłami odzyskania miast. Pod tymi hasłami szły do wyborów wszystkie listy polskie z wyjątkiem socjalistycznej. Osiągnęły one większość w wielu miastach, a w tych, których większości nie mają, reprezentują bardzo poważną mniejszość, z którą przyszedł za rządu miejskie będą się musiały poważnie walczyć. Nowy więc etap, który wchodzi w samorząd, nad odzyskaniem miast.

Będzie on jednocześnie nowym okresem w walce z elementem żydowskim w Polsce. Dotychczas walka ta odbywała się w ramach organizacji do browolnej, do walki stawał Związek Polski, bądź też następowało rugowanie żydów z organizacji zawodowych. Po o-

becnych wyborach walka ta przenosi się na teren samorządu. Ten fakt niewątpliwie należy zestawzić z innym pomyślnym faktem: z wkroczeniem sprawy żydowskiej na decydujące tory, na terenie ciał ustawodawczych: to będzie konsekwencją projektu ustawy zgłoszonej przez posła Stocha. W nowym okresie urzędowania rad miejskich wkroczył na ten teren nowy czynnik polityczny. Tym czynnikiem jest Obóz Narodowo - Radykalny. Ma to bardzo poważne znaczenie również dla sprawy żydowskiej na terenie samorządu.

Inne ugrupowania polityczne na terenie samorządu dotychczas bądź wcale nie występowały pod sztandarem odzyskania samorządu, bądź też

czyniły to w sposób bardziej umiarkowany. Obóz Narodowo - Radykalny nie obciążony przeszłością, będzie na tym terenie czynnikiem najbardziej radykalnym, nie pozwalającym na to, aby sprawa ta uległa zapomnieniu lub zwłoce.

Mamy za sobą dopiero pierwszy etap w wyborach do samorządu miejskiego. Niedługo na dejdą dalsze etapy, w nich również hasło zwalczania żydów odegra poważną rolę. Rady miejskie, które już zostały wybrane wykażą, do jakiego stopnia serio traktowały hasła antyżydowskie ugrupowania polityczne, które z hasłami tymi występowały i nadal pragną występować.

Jan Korolec

Próba hasel